

Határtalanul

“Székelyföld kincsei – túra sóvidéken”

2022. június 13-16.

Csopaki Református Általános Iskola

Megvalósult a Magyar Kormány támogatásával a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt pályázatában

HATÁRTALANUL!

Szakmai beszámoló

Előkészítés

Cél: Célunk az, hogy kapcsolatot teremtsünk Székelyföld magyarságával és erősítsük egymásban az együvé tartozás érzését, hogy felfedezzék, megértsék, hogy egy az anyanyelvünk, kulturális gyökereink, népi hagyományaink, történelmük egy tőről fakadnak. Továbbá szeretnénk, hogy református iskola diákjaiként a református vallás gyakorlására is lássanak példákat a tanulók.

Az elsajátított ismereteket élményekre fűzött tanulással igyekszünk megerősíteni.

Elnyert összeg: 3 461 470 forint

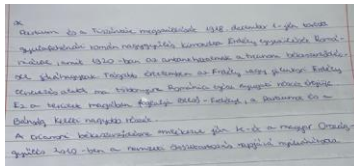
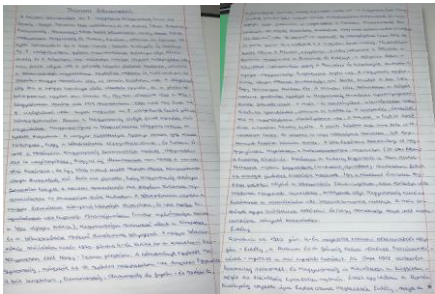
Előkészítő órák, munkálatok:

1. Köz-Kádi Sarolta történelem szakos tanárnő a Magyarország és Erdély közös történelmi múltjáról, illetve a Trianoni békeszerződés különösen Erdély lakosságát, gazdasági életét, nyelvi megoszlását érintő következményeiről tartott előadást a gyerekeknek. Mindezzel kapcsolatban házi dolgozatot is kellett készíteniük a gyerekeknek. Az Okos Tankönyv segítségével magyar írók, költők (kiemelve Tamási Áront) Trianonon következményeiről szóló műveivel is megismerkedtek.
2. 2022. június 3-án a Nemzeti összetartozás napja alkalmából megemlékezést tartott osztályunk az iskola udvarán.
3. A meglátogatott helyekről Sárossyné Kovács Éva Katalin által összeállított linkgyűjtemény segítségével a gyerekek informatika órán Gránásiné Bácsi Tünde tanárnő közreműködésével előzetesen ppt beszámolókat készítettek, amelyeket osztályfőnöki órákon mutattak be egymásnak.

- Gránásiné Bácsi Tünde osztályfőnök, Farsang- Törös Krisztina ének tanár, Végh István református hitoktató és Sárossyné Kovács Éva Katalin osztályfőnök munkája eredményeként elkészült egy „Énekes füzet”, melyben erdélyi népdalok (pl. Kőrösfői kertek alatt) református egyházi dalok, a Székely Himnusz, Székely asztali áldás, Kis Kata Zenekar: Magyar vagyok, illetve Ismerős Arcok: Nélküled című dala is helyet kapott.
- Az összetartozás jegyében egyenpólót készítettünk, melynek elején iskolánk logója, hátoldalán pedig az „Összetartozunk 😊” felirat szerepel.
- Általános tájékoztatás az utazó gyerekeknek a tudnivalókról, a buszos utazás etikai kódexéről, az elvárt viselkedési normákról.
- A szülők tájékoztatása, az utazással kapcsolatos információk megosztása, válaszadás a felmerült kérdésekre.

[j1] megjegyzést írt:

[j2] megjegyzést írt:

Óry Boglárka háziadolgata Trianon következményeiről

Szabó Leilani és Istenes Nóra előadása Szováta és Parajd nevezetességeiről

Megemlékezés az Összetartozás Napján

Énekes füzet

Megvalósítás

2022. június 13.

*Korán reggel indultunk Csopakról 27 tanulóval és 4 kísérő pedagógussal. 2 tanuló hirtelen megbetegedés miatt nem tudott részt venni a programban. Először **Király-hágón** álltunk meg, ahonnan megtekinthettük az Erdélyországra nyíló káprázatos panorámát. Megbeszéltük a gyerekekkel, hogy a határtól eddig a pontig Partiumot szeltük át.*

Következő állomásunkon, Cifra-Kalotaszegen a Sebes-Körös forrásánál található **Körösfőn** álltunk meg, ahol az útszéli kirakodóvásárban a helyi asszonyok varrottásaival és a helyi férfiak fafaragásaival is találkozhattunk. Megcsodáltuk a négyfiatornyos, különleges református templomot, a helyi gondnok előadásában betekintést nyertünk a település, illetve a templom múltjába és jelenébe.

Az esti órákban érkeztünk meg Farkaslakára, ahol szállásunkat elfoglaltuk egy helyi panzióban. Vendéglátóink helyi tradicionális étellel (pl. csorba leves) vártak, sokat beszélgettünk velünk a falu lakosságáról, mindennapjaikról.

A Király-hágón

Körösfőn a Református templomban

2022. június 14.

Ezt a napot a Sóvidéken töltöttük és a só különleges előfordulási formáival ismerkedünk meg. Reggel csatlakozott csoportunkhoz idegenvezetőnk. A közös reggeli és áhítat után Szovátán Európa legnagyobb heliotermikus tavát, a különleges sós **Medve-tó** körül tettünk sétát. Idegenvezetőnk mesélt a Medve-tó keletkezéséről, formájáról, egyediségéről. A tanösvényen lehetőségünk nyílt megvizsgálni a Mogyorós-, Vörös-, illetve Zöld tavakat is. Az egyik kiszáradt tó felszínén fehér sókristályokat borsós felszínű só karfiolokat láthattunk. Felmászhattunk egy sósziklára is. Szováta főutcáján tett sétánkon láthattuk a város rendezett, virágos portáit.

Következő állomásunk a **sóbánya Parajdon** volt, ahol 80-100 méter mélységbe ereszkedtünk le egy nagy sötömbbe, ahol templom, múzeum, játszótér található. Az itt eltöltött egy óra kedvező hatással volt tudóinkra, egészségünkre.

Időszűke miatt a **Sósorosban** sajnos nem tudtuk sétát tenni.

Délután **Korondra** utaztunk. Elsőként látogatást tettünk a nagy múltú Ilyés-Vészi fazekas családnál, ahol megismertük a korondi **fazekasság** minden csínját-bínját. Kedvező áron vásárolhattunk üzletükben a híres korondi kerámiákat.

Ezután egy hagyományos módon dolgozó **sóvágó műhely**be látogattunk, ahol megismerhettük a parajdi só felhasználásának módjait, megnézhattuk hogyan készül egy sólámpa, és lehetőségünk volt vásárolni igazi parajdi sóból készült termékeket kedvező áron. Később a vásárban a hagyományörzők portékáit, ajándéktárgyait is vásárolhattuk az otthoniaknak.

Este kellemesen elfáradva, élményekkel teli érkeztünk a szállásra. Vacsora után a helyi füves pályán fociztunk. Csatlakoztak hozzánk helyi gyerekek is.

Szovátán a Medve tó partján és környékén

A sóbányában Parajdon

A korondi fazekasműhelyben

A Sóvágó műhelynél Korondon

2022. június 15.

Reggel Szejkefürdőre a **Mini Erdély parkba vitt első utunk**. E csodás helyen szó szerint bejárhattuk Erdélyt! A szejkefürdői hegyoldalban, az Erdély térképét megformázó területen, a valós pontokon láthattuk a legfőbb nevezetességek élethű reprodukcióit.

11 óra tájt már Szentegyházán voltunk, ahonnan Traktor vontatta, fedett szekereken utaztunk a Madarasi-Hargitára. Indulás előtt átvettük a nekünk sült **kürtöskalácsokat** a szentegyházi asszonyoktól. A majd kétórás zenés - dalos úton gyönyörködhattunk a táj lenyűgöző szépségében, az erdő gazdagságában.

1600 méter magasságban a traktorokról leszállva 2 km-es gyaloglás várt ránk a **Madarasi-Hargita** tetejére (1801 m), ahonnan beláthattuk egész Székelyföldet. A székelyek szent hegyén, a Hargita tetején megható feliratokkal, áldásokkal, Csaba királyfi segítségéért esedező fohászokkal, a szülőföld szeretetének megható vallomásaival díszített kopjafák, magyar nemzeti szalagok, a zarándokok által ácsolt kereszt szélait láthattuk.

Székelyudvarhely főterén megtekinthettünk egy Tamási Áron születésének 125. évfordulójára felállított utcai kiállítást. megnéztük a szoborparkot, megemlékeztünk Erdély és magyar hon kiváló fejedelméről, politikusairól, művészeiről. A Református Kollégium gyönyörű, szecessziós stílusú főépületét is megcsodáltuk.

Szállásunkra vezető utunkat megszakítva Orbán Balázs sírjához zarándokoltunk, melyhez székelykapuk során gyalogoltunk fel a hegyoldalba. A legnagyobb székely sírját a Székely himnuszt elénekelve koszorúztuk meg.

Farkaslakára érve Tamási Áron, a székelység nagy írójának két cserefa árnyékában található sírját kerestük fel áthaladva a rovásírásos máréfalvi székelykapu alatt. A Szervátiusz Jenő által faragott gránittömbbel jelzett sír megkoszorúzásával a legnagyobb székely népi írónak hajtottunk főt. Elénekeljük a Himnuszt a Trianon Emlékműnél.

Vacsora után fergeteges táncos-zenés **mulatságon** vettünk részt. A Boróka néptáncgyűttes jóvoltából mezőségi tánclepekkel ismerkedhettek a diákok a szálláson. A székelyudvarhelyi diákokkal eszmét cseréltünk iskoláinkról.

A Mini Erdély Parkban Szejkefürdőn

Traktorra a Madarasi-Hargitán

Székelyudvarhelyen

Székelykapuk Szejkefürdőn, koszorúzás Orbán Balázs sírjánál

Tamási Áron sírjánál, Trianon Emlékmű Farkaslakán

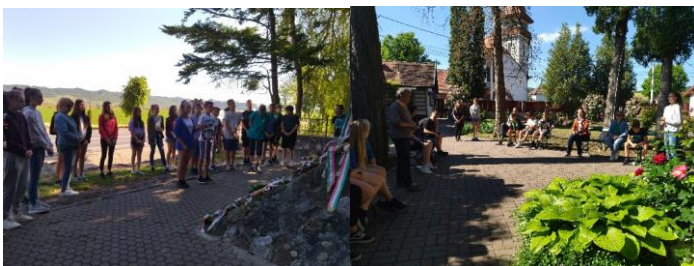
Mezőségi táncbemutató, táncház a szálláson

2020. június 16.

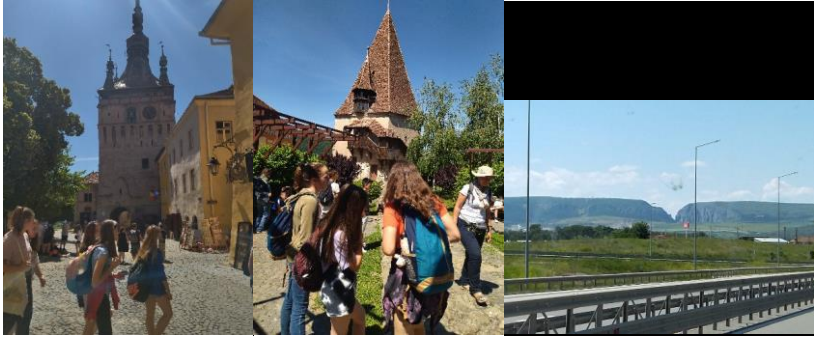
Reggelire megkóstolhattuk a kukorica puliszkát. Miután megkaptuk úti csomagjainkat, búcsút vettünk szállásadóinktól, és Fehéregyháza felé vettük az irányt. Itt koszorút helyeztünk el az **Ispánkútnál**, Petőfi feltételezett elestének helyszínén. A költő emlékére elszavaltuk együtt Nemzeti dal című költeményét.

Felkerestük a Haller Louise grófnő által 1897-ben alapított kis fehéregyházi Petőfi-múzeumot, ahol érzékletes helyi előadást és tárlatvezetést hallgathattunk meg Petőfi életéről, utolsó napjairól.

Utazásunk utolsó állomásán idegenvezetőnk kíséretében a várhegyen, **Segesvár** várfalakkal és bástyákkal körülölelt történelmi központjában tettünk látogatást, amely 1999 óta világörökségi oltalom alatt áll. A város ikonikus jelképét, az óratornyot is láthattuk. Megtudtuk, hogy a korábban szászok és magyarok lakta településen szászok már szinte alig maradtak, s a város lakosságának csak egynegyede magyar ajkú napjainkban. A várban láthattuk a középkori szász építészet műemlékeit. Megtekintettük Petőfi Sándor szobrát a Szent József római katolikus templom és a Csizmadia bástyák közötti kis parkban. Ismerkedtünk az erdélyi szászok világával. Hazafelé úton Déva vára helyett a Tordai hasadékra vethettünk egy pillantást.

Koszorúzás az Ispánkútnál, Petőfi Emlékmúzeum

Séta Segesvár központjában, az egykori szász erdélyi városban, a Tordai hasadék

Az összetartozás élményét több szinten is megélve, sok szép élménnyel, tudással a tarsolyunkban, fáradtan bár, de jókedvvel, énekszóval értünk haza késő este.

Értékelés

Az utazást követő napon az évzáró ünnepség előtt átbeszéltük a közös élményeket, élménybeszámolót tartottunk. A kirándulás során egy vetélkedőt rendeztünk, melyben a felkeresett helyekről számoltak be párban a diákok.

Úgy gondolom, kitűzött célunk teljesült. Ez a négy nap felejthetetlen emlék marad mindannyiunk számára.

Sárossyné Kovács Éva Katalin sk.

Projektvezető